

TAINA SCRISULUI – TAINA MEA

Julia Henriette Kakucs

Mă întrebi de ce nu-ți scriu, de ce îți trimit mereu un eseu sau o poezie, de ce nu sunt eu însumi și de ce nu-ți povestesc despre mine. Nu simți cuvintele mângâindu-te? Nu le vezi adunându-mi lacrimile? Nu râzi cu mine când ele devin năstrușnice, zglobii, neascultătoare? Nu dansezi cu mine în ritmul lor?

Nu înțelegi că ceea ce nu pot spune nimănui, ce nu pot șopti, ce nu pot striga, ce nu pot cânta, tot ce sunt și tot ce este în mine, îl povestesc tuturor? Nu știi că cel mai bun ascunziș este de a-ți lăsa comoara la vedere? Scriu... Îmi aleg cuvintele cu grijă, le iubesc, le respect și le cunosc puterea. Mă ridică spre cer sau mă strivesc. Aduc zâmbete și lacrimi. Sunt darnice sau zgârcite. Le aștept cu bucurie, dar și cu teamă. Le las în mine să crească și să nască tablouri. Da, eu pictez cu ele ceea ce simt, ceea ce gândesc, ceea ce trăiesc în grădinile în care uneori se pitesc și himerele vieții noastre.

Dar povestea cuvintelor mele începe demult... în regatul tăcerii... în împărăția beznei... în carcera fără uși, fără ferestre... Mică eram și pregătită să absorb întreaga lume în mine. Ce aș fi putut eu să-i dăruiesc în schimb? Poveștile mele, vorbele ce treceau multicolore prin fața ochilor mei, învăluite în sunete blânde sau vijelioase. Lumea copiilor surzi am cunoscut-o de la primii mei pași și scrisul era una din posibilitățile de a comunica cu ei. Tărâmul copiilor orbi a fost o revelație pentru mine. Atâtea cuvinte spuse, vorbite care aveau nevoie de un conținut. Cum să explici culorile celor ce nu le-au văzut niciodată? Cum să explici bezna și lumina crepusculară? Noi toți avem nevoie de cuvinte pentru a ne

dezvălui – sau ascunde – gândurile... Noi toți... chiar și cei care își aleg deliberat puținii parteneri de conversație... Nenumărate sunt capcanele comunicației... Cei prinși în ghiarele lor rămân tăcuți, închiși în spatele unor ziduri greu accesibile, asemeni grădinii uriașului lui Oscar Wild. Dar și acele porți se pot deschide... scriind... Uneori refuzăm însă să vorbim cu hârtia. Atunci coala rămâne albă, avem blocaje de scris. Atunci tace și penița.

Cât de recunoscătoare sunt că ni s-a dăruit cuvântul...

Cât de important îmi este să-l transmit mai departe...

Cândva ne-am visat pe noi, amândoi. Noaptea era întunecată, iar noi ne aflam pe culmi învecinate. Ne chemam cu disperare, încercând să ajungem unul la celălalt, să ne auzim, să ne înțelegem mai bine, mai clar, dar cuvintele erau destrămate în sunete răzlețe, iar ceea ce ne-am scris ne învăluia într-o plasă de litere indescifrabile. Voalul alcătuit din litere luminescente era înfășurat în jurul nostru, ne ținea strâns, împiedicând orice mișcare. Gândul aștepta să-l ordonăm în fraze inteligibile și mai ales citibile. Cuvântul cerea să fie scris.

Cred că de atunci încerc asemeni Șeherezadei să-ți povestesc. Ție, cititorului pasionat cu mare experiență, dar și copilului ascuns pe undeva în adâncul tău. Să-ți scriu ție, persoanei lucide, ce se bucură de vraja născută de o voce ce recită, care citește fragmente așternute pe foaia timpului.

Metamorfoza cuvântului este totodată și viața noastră...

Viața noastră... Ea se întinde pe un mănunchi de foi, cândva albe, gol goluțe, amuțite în așteptare și pe suprafața cărora acum literele mișună asemeni roiurilor de furnici, în linii drepte, disciplinate. Pot fi gândurile încătușate în paginile unei cărți sau este cartea, mai degrabă, rampa lor de lansare? Un fapt îmi pare sigur. Textele necitite mor în singurătate. Cum a început însă totul? A fost o vreme în care încă – probabil – nu mă adresam ție, deși tind să cred că fiecare rând pe care mi l-am notat ți-a fost destinat. Putem scrie într-adevăr doar pentru noi? Nu este scrisul forma cea mai complicată a spovedaniei?

Miturile nordului, folclorul, s-a transmis de cele mai multe ori oral. În nopțile lungi oamenii și-au povestit legende, întâmplări, le-au cântat, le-au învățat și le-au împărtășit cu fiecare răsufare, cu fiecare sărut, la fiecare întâlnire. Copilăria narațiunii nu a avut loc pe table de piatră, argilă, papirus sau hârtie, ci era asemănătoare copilăriei mele, când glasul catifelat

al mamei îmi dezvăluia atât comorile bibliotecii noastre, cât și conținutul ariilor operelor compuse de Verdi și Puccini. Vocea tatălui meu îmi divulga secretele florilor, ale păsărilor cântătoare, arătându-mi pe hărțile lumii minuni nebănuite. Natura umană era ceea ce-l fascina. Copilă fiind, mezinul familiei, ascultându-mi bunicul citind Haggadah – istoria Exodului, a plecării din Egipt – am interiorizat, presupun în mod inconștient, semnificația relatării. cuvântul Haggadah înseamnă a spune, a istorisi. O sărbătoare în care cel mai tânăr întreabă și vârstnicul, cel ce citește, răspunde. Cartea este în centrul festivității. Întrebările aveau teme existențialiste legate de supraviețuire, de sensul libertății, de importanța cuvântului scris.

De ce astăzi este altfel decât întotdeauna?, întrebam emoționată în mijlocul unei familii devenite deodată tăcută...

Mă întorc acum spre pe tine: *De ce să fie astăzi altfel decât întotdeauna? De ce zgârii cu vârful condeiului pe sufletul tău? De ce te dezmierd cu pensula acuarelelor vorbite?*

Poate pentru că știu că noi nu ne vom întâlni niciodată. Cum ți-aș putea altfel comunica ceea ce doresc să-ți spun?

Scârțâitul tocului pe hârtie mă trezește din amintiri. Ce cadou prețios a fost primul meu stilou! Vișiniu, cu penița aurie, aluneca făcând litere înflorate sau severe și cuminți, pe lineatura caietului. Clasa a 7-a... liniștea era întreruptă doar de răsuflarea noastră și de rumoarea ușoară ce pătrundea prin ferestrele deschise spre copacii bătrâni, fără nume, ai curții vechii mănăstiri în care se mutase de decenii liceul. Profesoara era tânără, pistriuată, cu ochi înguști, albaștri, sclipind de voie bună. Părăsise de curând băncile universității și se simțea bine în apropierea celor, a căror vârstă trăia încă în ea. A ales în acea zi un tablou al pictorului Octavian Băncilă din ciclul 1907, pentru a fi descris de noi în ora de literatură. Mă uitam la bătrâna din fața casei. Așezată pe un scăunel își făcea de lucru, dar era în așteptare... Interesant îmi pare că și atunci, precum și astăzi, îi simt durerea. Cine se reîntoarce de pe un câmp însângerat? Am început să scriu... să-i descriu viața în mica cocioabă de pe marginea drumului, plecarea singurului ei fecior, conștiința pericolului ce aplană asupra lui... și așteptarea... marea așteptare care îți taie în carne, în suflet, te omoară... Terminasem compunerea și-i dădusem doamnei textul spre lecturare. S-a uitat la mine cu mare seriozitate și m-a rugat să-i dau caietul pentru a-l citi celor din clasele superioare. Cred că acest gest m-a încurajat să dau frâu liber fanteziei mele și să nu-mi păstrez textele doar în jurnalul ce-l începusem la 13 ani. Ce îmi notam în el? Micile și marile evenimente ale adolescenței mele, gânduri și sentimente trezite de lecturile avute, admirația mea pentru inteligența sclipitoare și romantismul lui Cyrano de Bergerac,

lacrimile mele vărsate la moartea *Tăunului*... dar și reflecțiile trezite de dragostea ce mă întâmpinase prin scrisorile ce-mi soseau încă din clasa a 4-a de la un băiat „mare“ aflat pe atunci în clasa a 7-a, de lectura epistolelor sosite din depărtarea, ce nu putea fi traversată, în ultimul an de liceu... Observațiile mele cotidiene privitoare la viața celor din jurul meu, a mea, temerile, momentele de frică, bucurie și speranță, de adâncă tristețe și renunțare la vise, precum și primele variante ale poemelor, a textelor mele, și-au găsit locul în paginile lui. Jurnalul mi-a fost un prieten bun. L-am sacrificat pe altarul plecării mele definitive transformând în scrum ce am iubit.

Dacă încă în timpul școlii abonamentul la filarmonică era un refugiu în lumea muzicii, frecventarea cercului literar *Orizont* îmi oferea ceasuri de delectare în atmosfera creată de autorii orașului meu, Timișoara. Numele lor îmi încălzește și astăzi ziua când le citesc epistolele sosite pe cale virtuală sau când viața îmi oferă marea bucurie de a-i reîntâlni. În acei ani zbuciumați, Cornel Ungureanu și Maria P. Pongrácz erau insulele prieteniei abia infiripate și menținute până în zilele noastre.

Citeau cu toții așa de frumos! Așezată într-unul din rândurile din spate ascultam cu mare atenție fragmentele operelor lor. Într-o zi s-a apropiat poetul Anghel Dumbrăveanu și m-a întrebat dacă scaunul de lângă mine este liber. I-am zâmbit dând doar din cap. *Scrit și tu?*, m-a întrebat... *Ah... nu... nu... doar pentru copii*, am spus. M-a invitat la el în birou și mi-a cerut manuscrisul. A publicat imediat câteva din poeziile mele în revista *Orizont*.

Mi-am început drumul literar cu „vârsta buburuzelor“, pentru a-l cita pe Dumbrăveanu.

Dorești să-ți înșir câteva din lucrările mele. Bine... Iată câteva:

Muzicalurile compuse de Rodica Giurgiu pe baza libretelor mele – *Pip, copilul stelelor* și *Noua poveste a Scufiței Roșii* – figurează în repertoriul permanent al Operei din Brașov și al Teatrului Merlin din Timișoara. Cântecurile compuse pe textele mele au primit distincții și premii naționale și internaționale. Înregistrarea spectacolului *Pip, copilul stelelor* este păstrată în *Fonoteca de aur* a Televiziunii Române din București. Solista Operei din București, Sorina Munteanu, a interpretat la Paris lieduri compuse pe versurile mele. Concomitent cu recitalurile de lirică și muzică susținute în Germania și Polonia, deseori cooperând cu artiști plastici de renume, precum Jacek M. Rybczynski, Gottfried Bräunling, și Konrad Schmitt - Schrollbach, am colaborat, cu eseuri și poezie, la numeroase reviste literare, între care *Orizont*, *Jurnalul Bucureștiului*, *Observatorul* (Toronto), *Haifa literară*, *Isro-Press*, *Taifas literar*, *Nautilus*, *Alchemia*, *Banater Zeitung*, *Temeschburger Heimatblatt*, precum și la revista internațională a timișorenilor, *BJT2006*. Din opera literară amintesc

selectiv, volumele *Trăumerei* (carte bibliofilă de lirică, în limba germană, 2009), *Jurnalul unei emigrații* (2010), *Ploaia din mine* (poezii și eseuri, 2013) și *Cu tine. Solitudini* (însemnări, eseuri, amintiri, 2016), volum redactat de un prieten ce mi-a fost dăruit de literatură, poetul Eugen Dorcescu.

<https://www.youtube.com/watch?v=HIVr915M5rw&t=183s>

Interviurile realizate de radioreporterii Felicia Ristea și Dragoș Ciocîrlan s-au bucurat de mare rezonanță.

Între vis și realitate mă regăsesc însă și în eseurile mele de mai târziu. Cineva mi-a spus că pentru a scrie ai nevoie de memorie. Poate s-a referit la descrierea detaliilor care te urmăresc, năluci fugare, imagini ce renasc și-ți cer să le fixezi. Cred însă că amintirea are doar atunci puterea de a rămâne în noi când este îmbrățișată de emoții. Ele sunt, după cum bine știm, cel mai mare ajutor în lupta de supraviețuire. De aceea – cred cel puțin – a scrie, înseamnă a trăi...

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ TIMIȘ "SORIN TITEL"

DUBLĂ LANSARE DE CARTE

GEORGE ROCA
TAINA SCRISULUI vol 1 și vol 2

DOINA ANDRONIC
CU VOI ÎN SUFLET ȘI ÎN GÂND

INVITAȚI:
EUGEN DORCESCU, MIRELA IOANA DORCESCU, LIA LUNGU, CORNELIA CHIFU, STELA ȘIMON,
MARIANA DUMITRIU, MARIANA LUNGU, SANDA OBEADĂ, MARINELA STURZA,
DORINA ELENA ROMAN, AURA CARP, RODICA KUBIC, SOFIA ROZ, MIHAELA ILEANA BOGDAN,
PARASCHIVA FLORESCU, NINA MARINESCU ȘI MULȚI ALȚI IUBITORI AI CĂRȚILOR

EVENIMENTUL VA AVEA LOC ÎN 10 OCTOMBRIE, CU ÎNCEPERE DE LA ORA 17
GĂZDUIT DE SECȚIA DE ARTE – DELIU PETROIU
(SITUATĂ ÎN COMPLEX BASTION THERESIA TIMIȘOARA, CORP A)